

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UPA 2019/46
04.04.19.
Aqqaluaq B. Egede

Ujaqqanik pinneraasiassanik nunatsinneersuunerannik uppernarsaammik allagartalersuineramik pilersitsillutik atuutsitsilernissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tunngavineqassalluni ujaqqat pinneraasiassat nunatsinneersut ujaqqallu qiperukkat nunatsinneersut pillugit uppernarsaammik allagartaliisarneq pillugu nalunaarussiaq juni 2017-imeersoq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiit sinnerlugit oqaaseqarninni, siunnersuuteqartoq Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen qutsavigaarput pingaaruteqarluinnartumik siunnersuuteqarmat. Siunnersuuteqartup qaqitsineratigut uppernarseqqipparput nunatsinni aningaasarsiorfissaq nutaaq atorluagassarput, tassalu, ujaqqanik pinneraasiassanik aningaasarsiuqarneq aallarnisarneqarsinnaasut aatsaat nukittuunik anguniagaqallaqqissunillu naalakkersuisoqarluni.

Aningaasarsiorfissanik siursaaneq ineriartortitsinerlu amerlasuutigut, immaqalu tamatigorluinnangajak aningaasartuuteqaqqaarluni pilersinneqarsinnaasarpur. Siunissami animngaasarsiorfissaq annertoq ujaqqanik pinneraasiassanik nalituunngortitsinikkut, tunisassiornikkullu nunatsinnut aningaasarpassuarnik isaatitsissutaasinnaasoq paasereerparput. Allaat aatsitassarsiorferujussuit annertuut aningaasarsiorfiussamaarneranniit ujaqqanik pinneraasiorneq nalittorsaanikkut aningaasarsiorfikkut inuiaqatigiinnut aammalumi nunatsinnut pissarsissutaanerussaasoq paasereerparput.

Ujaqqanik pinneraasiassanik ujaasisinnaasut nassaarluartartullu nunatsinni pigaagut. Ujaqqanik pinneraasiortut silisisinnaasut pigaagut. Pisuussutivut uummaatsut atorlugit, ujaqqat nalinitillugit, niuerutigineqarsinnaasunngorlugit, inuiaqatigiinnullu aningaasaqarnikkut iluaqutaalersillugit suliaqarsinnaasut nunaqqatigaagut. Piareersimaannarput suliffissanik nutaanik, niuernermillu nutaamik tunngaviliillutik aallartinnissaminnut. Aallartilluartoqareerporlumi. Sooq taava Namminersorlutik oqartussat ujaqqanik pinneraasiassanik allagartalersuisalernissaat pillugu allaffissorpallaalernissaat patsisiliullugu periarfissaq nutaaq, tassa ujaqqanik nalittorsakkanik niuersinnaaneq siuarsassanngilarput?

Taamaattoqarsinnaanngilaq. Naalakkersuisut akissuteqaataat uppernarsaataavoq nunatsinni inuit namminneq suliffinnik aningaasarsiorfissanillu pilersitsinialeraangata Naalakkersuisoqarfiit aporfissaasinnaasunik isiginiagaqarnerullutik itigartitsisarnerat. Tupinnartortaraa Naalakkersuisut tamatuminnaga ilalersuisuullutik itigartitsinissaq innersuummassuk. Suleqatigiinnerusriaqarpugut. Uani siunnersuummi maqaasivara qinikkat qununatik aalajangiisinnasariaqarnerannik oqaaseqartartut. Aalajangiiniarta siursaaniartalu suliffissat aningaasarsiorluarfissallu periarfissinniartigit.

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut partiit tamarmik Naalakkersuisullu suleqatigiilluarsinnaasugut. Ujaqqanik pinneraasiortut suliaminnik allagartalersuerisuttut periarfissinniartigit. Aamma ujaqqanik allagartalersuerusunngitsut taamatullu periarfissinniartigit uppernarsaammik atuerusunngikkunik pinngitsaalineqarnatik naaggaarnissaannik. Sulineq inuussutissarsiuqarnerlu sunik tamanik akilersinnaanerpaajuvoq. Suliffissanik aningaasarsiorfikkullu atugassarititaasunik pitsaanerusunik anguniagaqartut pisortat allaffissornikkut kiffartuussinikkullu aningaasartuutissaanik tunngavilersukkamik aporfilersuilluni itigartitsiinnartarnerit naammagilerniartigit.

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen inuiaqatigiinnut pingaarutilerujussuarmik siunnersuuteqarpoq. Siunnersuutigaa nunarput ujarassaaleqinngeqisoq, ujaqqanillu pinnerasaasiassaateqaqisoq nunarsuup sinnerani niuersinnaalissasoq, aamma ujaraatitta niuerutigineranni nittarsaasinnaalissasugut ujakak tuninsassiaq Kalaallit Nunaanneersuusoq. Uppernarsaammilu naqissusissagipput ujarak nalitooq anngiortumik tunisassiaangitsoq. Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut nunarsuatsinni ujaqqanik tunisassiornerup niueruteqarnerullu "silarsuaani" ineriartorneq malillugu nunarput aamma Naalakkersuinikkut periarfissiisariaqartoq.

Ujaqqat pinnerasaasiassat nalituut assigiinngitsorpasuit nunatsinni pigaagut. Inuiaat allat nunatsinni ujaqqat pissarsiatik uppernarsaateqanngitsut pigiliussinnaasariaqanngilaat. Nunatta pisuussutai nalunaarsugaasariaqarput. Takutillugu ujarak nalitooq Kalaallit Nunaanniit tunisassiaasoq. Allagartalersuineq uppernarsaasiinerlu aamma tassaapput nunarsuup sinnerani nunatta nittarsaannissaanut soqutigineqarnerulernissaanullu atorluagassarput.

Inuit Ataqtigiit neriutigaarput Peter Olsen-ip siunnersuutaa inuiaqatigiittut siunissagissaarnissatsinnik ujartuinermi isumalerujussuusoq. Itigartiinnaqqunanneqaaq, pisariaqarsoraarpullu minnerpaamik Inatsisartut ataatsimiititaliaani sammineqartariaqartoq. Ujartuivugut amerlanerussuteqartut ikinnerussuteqartullu periarfissanik ujartueqatigiinnissaat aqutissiuunneqassasoq. Siunissaq pitsaanerusoq anguniartuartariaqarparput, pingaartumik aningaasarsiornikkut siuariarfissat pineqaraangata.

Inuit Ataqtigiit taamatut oqaaseqarluta siunnersuut Inatsisartut ataatsimiititaliaani suliarineqartussanngorlugu ingerlatinneqarnissaat innersuussutigaarput. Neriulluta partiit tamarmik aqutissieqataassasut.